

כגפן פוריה

עלון להפצת תורה ויהדות

אין לעיין בעלון זה בשעת התפילה

פְּרִשֶׁת הַקֶּת

ה' תמוז תשפ"ג

הפטרה: ויפתח הגלעדי

ברכת הלבנה החל מיום ראשון בלילה

יציאת שבת ר"ת 21:18

גיליון 822

יציאת השבת:

20:35

ירושלים: 20:31

כניסת השבת:

19:20

ירושלים: 19:13

זאת הקת התורה

הרב עמוס שושן - רב ישובי רכס פוריה

מצוות פרה אדומה נקראת חוקה, כלומר, מצווה בלא טעם. בתורה ישנן מצוות הגיוניות שיש בהם טעם, ונוח לנו לקיים אותם, וכאן התורה מביאה לנו מצווה שהיא חוק, ולמרות שאין לנו טעם והבנה בקיומה אעפ"כ אנחנו מקיימים אותה ואת כל המצוות שיש בהם חוק - בשמחה ככל מצוות התורה. כך אנחנו מגלים דעתנו על כל שאר מצוות התורה שאנחנו לא מקיימים אותן בגלל המצוה אלא בשביל המצוה. וכבר אמרה המשנה שכל אהבה התלויה בדבר, בטל דבר בטלה אהבה, וממילא כל דבר שיש לו טעם, כל עוד שהטעם קיים דבקים בו, אבל דבר שאינו תלוי בטעם לא מתבטל לעולם; כך במצוות, כל עוד אנחנו מקיימים את המצוה בגלל הטעם שבה זה עדיין לא מגולה את הדבקות האמיתית במצוה אותה.

זהו החידוש שרצתה התורה לחדש במצות פרה אדומה, שגם אם יש מצוות שהן בגדר חוק ואין בהן שום טעם, הן לעולם לא בטלות, וזהו עומק הפשט בפסוק: "זה הדבר אשר צוה ה' 'לאמר'", ללמדנו שלא להסתכל על המצוה אלא על המצוה, והרי אנחנו מאמינים שהקב"ה ברא את העולם כולו והוא התאים את אותו עולם לשורשה של כל מצוה ומצוה, ונקיים מצוות אלו בגלל אמונתנו בו.

מתוך קיום החוקה אנו זוכים לגלות מה יחסנו לגבי כל התורה כולה, ולכן כתוב: "זאת חוקת התורה", ללמדנו שהמניע לקיום כל המצוות הוא כמו המניע לקיום המצוות שהן בגדר "חוקה", ולמרות שאנחנו רוצים ואוהבים לקיים את כל המצוות יחד עם הבנת טעמיהן ודקדוקיהן וההשפעה הטובה והחיובית שיש להן עלינו, אעפ"כ במצות פרה אדומה אנחנו מגלים דעתנו שהיסוד והשורש לקיום המצוות כולן, הוא בגלל אהבתנו לבורא המצווה אותנו את כל המצוות.

בהוצאת מכון "שערי תורה": פוריה-נוה עובד ד.ג. גליל תחתון 15210

שערי תורה וחסד ע"ר * כולל אברכים * שיעורי תורה * פרסומים תורניים * גמ"ח עזרה לנוקמים *
הדפסה: דפוס כנרת. עריכה: צ. שורץ. היה שותף. להעברת תרומות: בנק המזרחי סניף טבריה מספר חשבון: 123459

הרבי מלובביץ' - רבי מנחם מענדל שניאורסון זיע"א

הרבי מלובביץ' - רבי מנחם מענדל שניאורסון, המכונה הרבי או אדמו"ר מחב"ד. הוא הנשיא השביעי בתנועת חב"ד ומנהיג רוחני לעולם כולו וליהודים בפרט. נולד בי"א ניסן תרס"ב (18 באפריל 1902) לאביו המקובל ר' לוי יצחק שניאורסון ולאמו, מרת חנה. יום ההילולא שלו ביום ג' תמוז תשנ"ד.

רבי מנחם מענדל שניאורסאהן נולד בי"א ניסן תרס"ב בעיירה הרוסית-אוקראינית ניקולייב לר' לוי יצחק שניאורסון שהיה רבה של דנייפרופטרובסק ומרת חנה בת ר' מאיר שלמה ינובסקי, רבה של ניקולייב. כבר בגיל צעיר בלט בשקידתו והצליח לרכוש ידיעה מקיפה ביותר בכל חלקי התורה, נגלה ונסתר. את הדרכתו הלימודית קיבל מאביו. את שנות ילדותו תיאר הרבי כזמן בו התגבשה השקפת עולמו והיתה למסכת סדורה וברורה. באחד ממכתבי כותב הרבי: "מיום הלכי ל'חדר' ועוד קודם לזה, התחיל להתרקם בדמיוני ציור הגאולה העתידה - גאולת עם ישראל מגלותו האחרונה - גאולה כזו באופן כזה, שעל-ידה יהיו מובנים ייסורי הגלות, הגזרות והשמדות".

בתקופת מלחמת העולם הראשונה תרע"ד-תרע"ח, עמד הרבי לימין אביו בהנהגת הקהילה ובארגון עזרה לפליטי פולין שהגיעו בהמוניהם, לאחר המלחמה, לדנייפרופטרובסק. בשנת תרפ"ב ביקר הרבי בחרקוב על מנת לשוחח עם רופאים בקשר למצבו הרפואי של אחיו דובער שניאורסון. באותה הזדמנות גם ביקר בתומכי תמימים חרקוב, בשנת תרפ"ג נסע לבקר ברוסטוב, שם נפגש לראשונה עם כ"ק אדמו"ר הריי"צ.

משנת תרפ"ד נכנס בסוד ענייניו והנהגתו הציבורית של אדמו"ר הריי"צ ומילא תפקידים מיוחדים בתחומים שונים ועמד לימינו גם במלחמתו הקדושה והמפורסמת לשמירת קדשי ישראל ברוסיה הסובייטית. מוגדר כ"שר ההשכלה" של אדמו"ר הריי"צ. באותה תקופה אף הורה לו אביו - אדמו"ר הרש"ב - להועיד את הרבי כחתן לבתו חיה מושקא. בחודש תשרי תרפ"ה נסע שוב ללנינגרד (שם שהה אדמו"ר הריי"צ באותן שנים עד צאתו מרוסיה), שם פגש את הגאון הרב יוסף רוז'ין (הגאון מרגצ'וב) וקיבל ממנו סמיכה לרבנות, הם המשיכו להיות בקשרי מכתבים.

בחודש חשוון תרפ"ז השתתף בועידת הרבנים בעיר קורוסטין (וואהלין). אח"כ שהה בלנינגרד. בחודש סיוון תרפ"ז נאסר אדמו"ר הריי"צ. הרבי היה מראשי המתעסקים למען הצלתו. בחודש חשוון תרפ"ח עזב הרבי את גבולות ברית המועצות ונסע לריגא לשמש כמזכירו האישי של אדמו"ר הריי"צ. משנת תרפ"ט (1929) התחיל אדמו"ר הריי"צ להפנות אליו שאלות בהלכה, קבלה וחסידות והטיל עליו תפקידים מיוחדים בענייני הנהגת החסידים.

נישואיו: ביום י"ד כסלו תרפ"ט נישא הרבי למרת חיה מושקא - בתו של אדמו"ר הריי"צ. שמחת החתונה התקיימה בחצר ישיבת תומכי תמימים וורשא. מסדר הקידושין היה אדמו"ר הריי"צ שגם אמר את כל השבע-ברכות במתיקות ודביקות. במהלך החתונה עבר אדמו"ר הריי"צ משולחן לשולחן עם מגבת מלצרים על כתפו וחילק המשקה ובירך את המסובים. הסעודה נגמרה בשעה שלוש וחצי לערך. לאחריה נעמדו הקהל והאדמו"רים שהשתתפו בשמחה ורקדו יחד כמה פעמים בעיגול (כריקוד חסידי פולין). לאחר מכן רקדו אדמו"ר הריי"צ והרבי יד על כתף במהירות, כריקוד חסידי חב"ד והאדמו"רים נפרדו לשלום.

ברלין ופריז: בשנת תרפ"ט עברו הרבי והרבנית לגור בברלין בירת גרמניה. באותה תקופה ביקש אדמו"ר הריי"צ מהרבי שיחד עם אחיו ר' ישראל אריה לייב - שאף הוא שהה בברלין באותם ימים - יאתרו כתבי יד עתיקים, ספרים נדירים ועוד. בניסן תרצ"ג, בעקבות המצב הקשה והאנטישמיות שהיית בגרמניה של אותם שנים עזבו הרבי והרבנית את גרמניה והיגרו לפריז. היה זה מספר חודשים לאחר עליית היטלר לשלטון. בפריז שקד הרבי על לימוד התורה בהתמדה עצומה מבלי שידעו אודותיו. במקביל, למד באוניברסיטת סורבון. מלבד זאת, הרבי עסק במסירות רבה גם בענייני הכלל, על פי הוראות מאדמו"ר הריי"צ שישב באותה עת בפולין.

באותן שנים ערך הרבי את חוברות 'התמים', את שיחותיו ואגרותיו של אדמו"ר הריי"צ ומפתחות לספר התניא, תורה אור, לקוטי תורה ולמאמרי אדמו"ר הרש"ב ועוד. לצורך עריכת אגרותיו של אדמו"ר הריי"צ, נשלח על יד אחד ממזכיריו של אדמו"ר הריי"צ העתק של כל האגרות שיש בתוכן עניין לציבור. את האגרות סידר הרבי, צירף להן מפתח ובחר את האגרות שיודפסו בתוספת הגהותיו, הערות וצינוניו.

בארצות הברית: לאחר שהרבי והרבנית ניצלו הם בכ"ח סיון תש"א, בשעת בוקר עגנה ספינתו במימי נמל ניו-יורק. מיד עם הגעתו של הרבי לארה"ב התחיל לסייע לאדמו"ר הריי"צ בכל ואף הצטרף למאבקו הגדול להפוך את אמריקה למקום תורה וחסידות. עד שנת תש"י (1950) מונה על ידי חותנו לתפקידים מיוחדים הקשורים להפצת התורה והחסידות. משנת תש"י התחיל לעסוק במרץ בהרחבת והתפשטות מוסדות התורה והחינוך שייסד האדמו"ר הריי"צ בכל רחבי תבל. הרבי ייסד תלמודי תורה לבנים ובתי ספר לבנות במדינות צפון אפריקה. בכך זיכה אלפי בני נוער יהודים בחינוך יהודי מקורי והצילם מטמיעה והתבוללות רוחנית. במקביל הקים גם ישיבות קטנות ובתי-מדרש להכשרת מורים, רבנים, שוחטים, סופרי סת"ם ועוד משרות קודש. הרבי פירסם מכתבים כלליים בו הוא מעורר את כלל ישראל להתחזק. רבים פונו אליו לבקשת עצותיו וברכותיו הקדושות. להתוודויות שלו התחילו לנהור המוני-חסידים ויהודים מכל הסוגים ששתו בצמא את שיחותיו ואף העלו אותם על הכתב.

קבלת הנשיאות: כשנודע על הסתלקות אדמו"ר הריי"צ החלו החסידים לדבר על כך שצריך למנות את "הרמ"ש", למרות זאת, סירב הרבי לקבל את עול הנשיאות. למרות הסירוב, החסידים לא ויתרו, והחלו לתת לרבי פ"נים. הרבי ראה בזה מתן שליחות להקריאם על ציון אדמו"ר הריי"צ, ותו לא. במוצאי י' שבט תשי"א נאסף קהל החסידים להתוועדות עם הרבי ב-770. כשעה לאחר תחילת ההתוועדות, קם החסיד ר' אברהם סנדר נמצוב וביקש מהרבי בשם כל הקהל לומר דא"ח. ואכן, הרבי פתח ואמר את המאמר המתחיל בלשון "באתי לגני", בהקדימו כי במאמר שניתן לי' שבט על ידי כ"ק מו"ח אדמו"ר, נאמר... הרבי הגדיל ושכלל את החסידות באלפי שלוחים אשר שינו את פני היהדות בעולם.

מהלכות איסור לשון הרע

בפרשה מופיע: "וידבר העם, בא' להוים ובמשה" ולכן העם הוכה ע"י הנחשים השרפים, ומכאן חובת הזהירות בלשון הרע.

א. המרגל בחבירו עובר בלא תעשה שנאמר לא תלך רכיל בעמך ואף על פי שאין לוקחין על דבר זה עון גדול הוא וגורם להרוג נפשות רבות מישראל לכך נסמך לו ולא תעמוד על דם רעך צא ולמד מה אירע לדואג האדומי.

ב. אי זהו רכיל זה שטוען דברים והולך מזה ואומר כך אמר פלוני כך וכך שמעתי על פלוני אע"פ שהוא אמת הרי זה מחרים את העולם יש עון גדול מזה עד מאוד והוא בכלל לאו זה והוא לשון הרע והוא המספר בגנות חבירו אף על פי שאומר אמת אבל האומר שקר נקרא מוציא שם רע על חבירו אבל בעל לשון הרע זה שיושב ואומר כך וכך עשה פלוני וכך וכך היו אבותיו וכך וכך שמעתי עליו ואומר דברים של גנאי על זה אמר הכתוב יכרת ה' כל שפתי חלקות לשון מדברת גדולות.

ג. אמרו חכמים שלש עבירות נפרעין מן האדם בעולם הזה ואין לו חלק לעולם הבא עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים ולשון הרע כנגד כולם ועוד אמרו חכמים כל המספר בלשון הרע כאילו כופר בעיקר שנאמר אשר אמרו ללשוננו נגביר שפתינו אתנו מי אדון לנו ועוד אמרו חכמים שלשה לשון הרע הורגת: האומרו והמקבלו וזה שאומר עליו והמקבלו יותר מן האומרו.

ד. ויש דברים שהן אבק לשון הרע כיצד מי יאמר לפלוני שיהיה כמות שהוא עתה או שיאמר שתקו מפלוני איני רוצה להודיע מה אירע ומה היה וכיוצא בדברים האלו. וכל המספר בטובת חבירו בפני שונאיו הרי זה אבק לשון הרע, שזה גורם להם שיספרו בגנותו, ועל זה העניין אמר שלמה: מברך רעהו בקול גדול בבקר השכם קללה תחשב לו, שמתוך טובתו בא לידי רעתו. וכן המספר בלשון הרע דרך שחוק ודרך קלות ראש, כלומר: שאינו מדבר בשנאה הוא ששלמה אמר בחכמתו: 'כמתלהלה היורה זקים חצים ומוות ואמר הלא משחק אני', וכן המספר לשון הרע דרך רמאות והוא שיספר לתומו כאילו אינו יודע שדבר זה שדבר לשון הרע הוא אלא כשממחין בו ואומר: איני יודע שדבר זה לשון הרע או שאלו מעשיו של פלוני.

ה. אחד המספר בלשון הרע בפני חבירו או שלא בפניו והמספר דברים שגורמים אם נשמעו איש מפי איש להזיק חבירו בגופו או בממונו ואפילו להצר לו או להפחידו הרי זה לשון הרע ואם נאמרו דברים אלו בפני שלשה כבר נשמע הדבר ונודע ואם סיפר הדבר אחד מן השלשה פעם אחרת אין בו משום לשון הרע והוא שלא יתכוין להעביר הקול ולגלותו יותר.

ה. כל אלו הם בעלי לשון הרע שאסור לדור בשכונתם וכל שכן לישב עימם ולשמוע דבריהם ולא נחתם גזר דין על אבותינו במדבר אלא על לשון הרע לבד.

לעילוי נשמת אמו"ר רבי יצחק שושן זצ"ל - נלב"ע יב' תמוז תשע"ז

למעוניינים להשתתף בהוצאת עלון זה נא לפנות לדוד: 0537788483

עלון זה מוקדש:

לרפואת: אברהם ציטרון, שרה בת שמחה, ציפורה ודניאל לוי, ביבה אלימלך, עזר בן עישה, תקוה בת עזיה, אלנה בת ג'אן, אסתר בת זרבה, מול בת עטלה, אברהם בן רחל, רחמים בן סולמנה, דראל בן אביגיל, אלינה בת סליחה, ישי ורחל לוי, חנה בת זררה, עדן בת רחל, מיטל מוריה אדרי, יוסף בן מיכל, דוד בן חיי"ו.

להחיות: נעדי צה"ל ושבויי ובהם: אורון גולדן, גיא חבר, רון ארד, יהודה כץ, צבי פלדמן.

לעילוי נשמות: הר"ע יוסף, הר"מ אליהו, הרב אברהם צוקרמן, רבי מסעוד מלול, רבי יצחק שושן, רבי יעקב שושן, יונה ויה, סופר נשום, יצחק דרעי, רבי אברהם בן שמאי אלעזר.

מקסים חיים דרעי, נדיר חיים, ישראל אברהם חן, שלמה בן מרים, יצחק ונצרים אביאם, אורן מעלים, אליהו טויט, דוד גרוסברג, מורי פולק, מרים קודשים, עננים דנרי, ריי שלמה, סינצטוב משה חזקה, יצחק זק בן סוליקה, נעם משה, אמנון נסים וסוליקה שושן, אליס טובול, מירה שמעון, יפה זורי, יונה קלון, לאה ציטרון, סימני בת תמו, ליטל שבת, משה עשה.

חנה יצחק, אסתר חדר, אסתר בת תורה, אליהו בת פריחה, תרצה ויטמן, אסתר וענבר טרום, דניאל אלימלך, משה הלוי, דוד טובול, מיכל עמר, אריה בן שמעון, ציונה בת דוד.

יצחק ולאח אסטרנו, אליהו אדרי, עזיה עמנום, רות יעקב, דוד רחל לוי, יונה ויוסף שרעבי, מרים יודנה, שמואל למברגר, נעמה בת מגוידה, לאור רחמים, זק טל.

עליזה מעלים, עליזה כהן, שרה אולאל, דוד ופריחה כהן, שמעון בן רחל, אברהם אדרי, יוסף אלקובי, מיכאל ועקמן, חסיבה ששפושט, עישה דהן, ברכה סופר, כמסיה דדי.

רפי עשור, איתי אפרתי, מעיין וסדר עשור, כמסיה כהן, מרים בת רחל, טאה כהן, אילה שחר, יצחק ושמואל אילוז, אורי יצחק אילוז הר"ד, יצחק בן פנחס זיל.

ולע"נ הנספים בשואה ובהם: אלכסנדר שנדור, שושנה רוזה, רפאל פריצי, וציעיליה צילה לבית מושפחת ציטרון הר"ד.

למעוניינים להשתתף בהוצאת עלון זה נא לפנות לדוד: 0537788483

אין לעיין בעלון זה בשעת התפילה